

Prima Pagină > ... > Drepturile Dumneavoastră > Drepturi Fundamentale > Drepturile Omului Și Întreprinderilor
> Latvia

Drepturile omului și întreprinderilor

Conținut furnizat de
Letonia

Letonia

1. De ce tip de protecție jurisdicțională pot beneficia în țara dumneavoastră dacă sunt victimă a unor încălcări ale drepturilor omului legate de activitățile întreprinderilor? Această protecție include acordarea de compensații?

În temeiul [articolului 1 alineatul \(1\) din Codul de procedură civilă](#), fiecare persoană fizică și entitate juridică are dreptul de a-și apăra în instanță drepturile civile încălcate ori contestate sau interesele legitime. În cazul în care persoana consideră că a devenit victimă a unor încălcări a drepturilor omului legate de activitățile întreprinderilor, care aduc atingere drepturilor sale civile, persoana în cauză poate introduce o acțiune civilă în fața unei instanțe de drept comun.

În temeiul articolului 1635 din [Codul civil](#), orice încălcare a drepturilor și orice faptă prejudiciabilă în sine, în urma căreia rezultă un prejudiciu (inclusiv un prejudiciu moral), conferă victimei dreptul de obține măsuri reparatorii din partea autorului infracțiunii, atât timp cât această faptă îi poate fi imputată acestuia din urmă. Prejudiciul moral reprezintă suferința fizică sau psihică cauzată de încălcarea drepturilor morale ale victimei sau beneficiile nepatrimoniale care rezultă în urma faptelor prejudiciabile. Întinderea măsurii reparatorii pentru prejudiciul moral este stabilită de instanță conform marjei sale de apreciere, ținând seama de gravitatea și de consecințele prejudiciului moral. În cazul în care fapta prejudiciabilă se manifestă sub forma unei infracțiuni care aduce atingere vieții, sănătății, moralității, inviolabilității sexuale, libertății, onoarei sau respectului față de o persoană ori față de o familie sau un copil minor, se presupune că victima a suferit un prejudiciu moral ca urmare a acestei fapte. În celelalte cazuri, victima trebuie să dovedească faptul că a suferit un prejudiciu moral. În acest context, noțiunea de „faptă” trebuie înțeleasă în sens mai larg, cuprinzând nu numai fapta, dar și lipsa unei acțiuni, și anume omisiunea.

2. Există norme specifice privind gravele încălcări ale drepturilor omului? Normele respective se aplică infracțiunilor împotriva mediului sau formelor grave de exploatare a forței de muncă?

Răspunderea pentru fapte prejudiciabile, astfel cum este consacrată în Codul civil, acoperă orice încălcare a drepturilor și orice infracțiune, inclusiv încălcarea gravă a drepturilor omului.

3. Sunt victimă a unei încălcări a drepturilor omului care este consecința activităților unei corporații transnaționale europene și a fost comisă în afara Uniunii Europene. Am acces la instanțele din țara dumneavoastră dacă nu sunt cetățean al UE sau nu locuiesc în UE? Ce condiții trebuie să

Îndeplinesc pentru a denunța încălcarea drepturilor mele? Unde pot găsi eventuale informații suplimentare?

În cazul în care nici pârâtul, nici reclamantul, nu au locul de reședință sau adresa oficială în Letonia și încălcarea nu s-a produs în Letonia, cel mai probabil, instanțele letone nu vor fi competente să soluționeze acțiunea civilă.

4. Instituția Avocatului Poporului/Ombudsmanului, organismele de promovare a egalității sau instituțiile naționale de apărare a drepturilor omului pot sprijini victimele încălcărilor drepturilor omului legate de activitățile întreprinderilor și comise de corporații transnaționale europene în afara Uniunii Europene? Pot aceste organisme să desfășoare investigații cu privire la cazul meu dacă nu sunt cetățean al UE sau nu locuiesc în UE? Există în țara dumneavoastră și alte servicii publice (cum ar fi Inspectia Muncii sau Agenția de Protecție a Mediului) abilitate să desfășoare investigații cu privire la cazul meu? Unde pot găsi informații cu privire la drepturile mele?

Denumirea Ombudsmanului în Letonia este „[tiesībsargs](#)”. Instituția Ombudsmanului își desfășoară activitatea în conformitate cu obiectivul stabilit prin [Legea privind Ombudsmanul](#), și anume promovarea protecției drepturilor omului și garantarea faptului că autoritatea statului este exercitată în mod legitim, cu celeritate și în conformitate cu principiul bunei guvernanțe.

Ombudsmanul se poate implica în soluționarea unor chestiuni numai în cazul în care autoritățile administrației de stat, atunci când adoptă o decizie, încalcă drepturile omului care îi sunt conferite unei persoane în temeiul *Satversme* (Constituției) Republicii Letonia și al documentelor internaționale în domeniul drepturilor omului sau, în cazul legiuitorului, atunci când acesta adoptă un act legislativ. În contextul exercitării competențelor Ombudsmanului, prin autoritate se înțelege o administrație publică sau o autoritate publică locală sau funcționarii acestora, precum și persoanele care îndeplinesc atribuții care le-au fost delegate de administrația de stat.

În cazurile în care persoana este victimă a încălcării principiului nediscriminării, Ombudsmanul își poate prezenta evaluarea și recomandările inclusiv entităților juridice și persoanelor fizice de drept privat.

Cu toate acestea, în sfera de aplicare a competențelor Ombudsmanului nu este inclusă evaluarea faptelor comise de corporații transnaționale europene în afara UE.

Controlul și monitorizarea conduitei întreprinderilor în ceea ce privește raporturile de muncă intră în sfera de competență a [Inspectiei de Stat pentru Muncă](#).

Conduita întreprinderilor în domeniul mediului este controlată de [Serviciul de Stat pentru Mediu](#), care este responsabil de monitorizarea respectării legii în domenii precum protecția mediului, securitatea radiologică și securitatea nucleară, precum și în domeniul utilizării resurselor naturale.

În cazul în care o persoană introduce o cerere cu privire la o faptă prejudiciabilă la autoritatea greșită, adică persoana în cauză nu are cunoștință de faptul că nu este de competența acelei autorități să răspundă cu privire la chestiunea menționată în cererea sa, în conformitate cu dispozițiile Legii privind depunerile, autoritatea trebuie să informeze persoana cu privire la autoritatea competentă în materie sau, după caz, să transmită cererea către autoritatea competentă să o examineze.

Prin urmare, trebuie remarcat faptul că instituția Ombudsmanului este un mecanism de soluționare alternativă a litigiilor în materie de protecție împotriva încălcării drepturilor omului, care se bazează pe autoritatea personală a Ombudsmanului, întrucât recomandările Ombudsmanului nu au forță juridică obligatorie. Recurgerea la instituția Ombudsmanului nu este considerată ca instituind o procedură de recurs, iar partea la procedură ar

trebui să țină seama de faptul că o astfel de contestație nu suspendă nici valabilitatea actului administrativ, nici termenul pentru introducerea unei căi de atac. Cu toate acestea, sarcina Ombudsmanului este de a promova sensibilizarea publicului larg cu privire la drepturile omului, mecanismele de protecție a acestora și activitatea Ombudsmanului, precum și înțelegerea acestor concepte pe scară largă. Prin urmare, Ombudsmanul poate oferi unei persoane recomandări cu privire la mecanismele de protecție a drepturilor încălcate, în fiecare caz în parte.

Orice persoană care consideră că au fost încălcate drepturile omului în ceea ce o privește, indiferent de cetățenia sa, se poate adresa Ombudsmanului.

5. Țara dumneavoastră impune corporațiilor transnaționale europene obligația de a institui mecanisme de tratare a plângerilor sau de a propune servicii de mediere pentru încălcările care sunt consecința activităților comerciale desfășurate de respectivele corporații? Aceste obligații se aplică și încălcărilor care au avut loc în afara Uniunii Europene? Cine este responsabil cu monitorizarea acestor activități în țara dumneavoastră? Sunt disponibile rapoarte publice care oferă informații cu privire la funcționarea sistemului?

Nu există informații cu privire la actele legislative prin care se impune corporațiilor transnaționale europene obligația de a institui mecanisme de tratare a plângerilor sau de a propune servicii de mediere pentru încălcările care sunt consecința activităților comerciale desfășurate de respectivele corporații.

6. Beneficiez de drepturi specifice dacă sunt o victimă vulnerabilă care urmărește să obțină măsuri reparatorii pentru încălcări ale drepturilor omului legate de activitățile întreprinderilor? Pot avea acces la asistență judiciară și în ce condiții? Ce cheltuieli vor fi acoperite de asistența judiciară? Am acces la asistență judiciară în aceleași condiții dacă nu sunt cetățean al UE și nu locuiesc în UE?

Eligibilitatea pentru asistență judiciară acordată de stat depinde de categoria cauzei și de statutul persoanei. Asistența judiciară cuprinde consultanță juridică, întocmirea actelor de procedură pentru instanță și asistență judiciară în cadrul ședinței de judecată. O persoană care este parte într-o cauză civilă este scutită de la plata taxelor judiciare către bugetul național, iar instanța trebuie să ofere servicii de traducere finanțate de stat în cazul în care persoana respectivă nu vorbește limba în care se desfășoară procedura.

În cauzele civile (cu excepțiile prevăzute de lege) și în cauzele de contencios administrativ în care se contestă o hotărâre pronunțată de instanța de dreptul familiei cu privire la protecția drepturilor și a intereselor legale ale copilului, persoana care locuiește în mod legal în Letonia are dreptul la asistență judiciară în cazul în care a obținut statut de persoană cu venituri reduse sau de persoană vulnerabilă din partea serviciilor de asistență socială din cadrul administrației locale sau dacă se află într-o situație specială, adică, în mod neașteptat și din motive independente de voința sa, se confruntă cu condiții și cu o situație financiară care nu îi permit să asigure protecția drepturilor sale sau persoana este complet dependentă de stat sau de administrația locală.

Persoana care locuiește într-un stat membru al UE are dreptul la asistență judiciară în litigiile transfrontaliere în cauze civile în cazul în care condițiile speciale cu care se confruntă și nivelul veniturilor sale o împiedică să își protejeze drepturile.

Alte persoane (inclusiv persoanele care locuiesc în afara UE) au dreptul la asistență judiciară în conformitate cu angajamentele internaționale asumate de Letonia, atât timp cât condițiile speciale cu care se confruntă și nivelul veniturilor lor le împiedică să își protejeze drepturile.

În cauzele civile pe care persoanele le susțin pe cont propriu sau cu asistență acordată de un avocat (și anume

cauzele civile care intră în sfera de competență a Curții pentru Afaceri Economice și care decurg din dreptul contractelor, în cazul în care valoarea cererii depășește 150 000 EUR, precum și în cauzele care vizează protecția secretelor comerciale împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale), persoana are dreptul la asistență judiciară în cazul în care venitul său nu depășește salariul minim lunar din Letonia, situația sa financiară o face eligibilă pentru a beneficia de asistență judiciară și a achita taxa pentru acordarea asistenței judiciare.

Asistența judiciară în cauzele de contencios administrativ este acordată de instanță (de judecător), la cererea persoanei, ținând seama de complexitatea cauzei și de situația financiară a respectivei persoane.

Asistența judiciară în procedurile penale este acordată de partea care inițiază procedura (judecătorul de instrucție, procurorul sau judecătorul). Asistența judiciară se acordă, la cerere, persoanelor care sunt eligibile pentru apărare și victimelor, în cazurile în care legea prevede astfel.

Informații suplimentare sunt disponibile pe site-ul web al Administrației judiciare:

- [Infografice - Asistență judiciară acordată de stat pentru diferite categorii de cauze \(LV\)](#)
- [Notă informativă - Asistență judiciară acordată de stat \(EN\)](#)
- [Prezentare generală - Asistență judiciară acordată de stat \(EN\)](#)
- [Asistență judiciară în litigii transfrontaliere \(EN\)](#)

Ultima actualizare: 12/02/2024

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.